

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Gersdorf (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania T. L., W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o ubezpieczenie społeczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 października 2011 r.,

zażaleń ubezpieczonych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 stycznia 2011 r.,

oddala zażalenia.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 25 stycznia 2011 r. odrzucił skargi T. L. i W. S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 9 grudnia 2008 r. oddalającym wniesione przez nich apelacje od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 18 lutego 2008 r. oddalającego ich odwołania od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 sierpnia 2007 r. stwierdzających podleganie przez nich obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r., z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Sąd wskazał, że powołana przez wnioskodawców w skargach okoliczność w postaci odmiennego orzeczenia sądu powszechnego w sprawie o takim samym przedmiocie sporu w oparciu o przyjęte w poczet dowodów publikacje organu rentowego o charakterze prawnym pochodzące z 1999 r. i z 2000 r., a istniejące na długo przed prawomocnym zakończeniem postępowania, którego wznowienia wnioskodawcy się domagają, nie stanowi okoliczności faktycznej w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Zdaniem Sądu, nowe fakty i dowody nie mogą odnosić się do stanowiących podstawę prawomocnego wyroku norm prawnych i ich interpretacji. Skargi wnioskodawców jako nieoparte na ustawowej podstawie wznowienia z mocy art. 410 k.p.c. podlegały więc odrzuceniu.

W zażaleniach na powyższe postanowienie wnioskodawcy, żądając jego uchylecia i wznowienia postępowań objętych skargami, zarzucili Sądowi niewłaściwe zastosowanie art. 403 k.p.c., polegające na jego błędnej wykładni i uznaniu, że w niniejszej sprawie skarżący nie powołali się na nowe fakty, względnie dowody, a także nierozważeniu argumentów „polegających na wskazaniu, że obecnie pojawił się dowód, iż to pozwany wprowadził powodów w błąd swoimi wyjaśnieniami odnośnie braku obowiązku odprowadzania składek”.

Skarżący podkreślili, że domagają się wznowienia postępowania nie dlatego, że w sprawie o takim samym przedmiocie sporu inny wnioskodawca uzyskał wyrok pomyślny dla siebie, lecz dlatego, że w sprawie tej przedłożono broszurki informacyjne wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające korzystną dla nich wykładnię spornych przepisów co do braku obowiązku odprowadzania składek. Z uzasadnienia powyższego orzeczenia, według skarżących, wyraźnie i jednoznacznie wynika, że właśnie te broszury Sąd uznał za miarodajny dowód w sprawie, a okoliczność wprowadzenia płatnika składek w błąd przez organ rentowy uznał „za zasadną” dla rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowych skargach o wznowienie postępowania wskazano jako podstawę wznowienia przepis art. 403 § 2 k.p.c. i powołano się na późniejsze

wykrycie „dowodów” w postaci „broszurek informacyjnych ZUS, potwierdzających wykładnię dla powodów korzystną”.

Z brzmienia przepisu art. 403 § 2 *in fine* k.p.c. wynika jednoznacznie, że dotyczy on sfery faktów, a nie sfery prawa. Chodzi w nim o okoliczności faktyczne i środki dowodowe (dowody), które jak wynika z art. 227 k.p.c., służą do ustalenia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Ta przesłanka wznowienia postępowania obejmuje podstawę faktyczną wyroku, a nie jego podstawę prawną. Podstawę prawną wyroku stanowi wskazanie przepisu, na którym oparto rozstrzygnięcie, przy czym zastosowanie określonej normy prawnej wiąże się zwykle z koniecznością dokonania jej wykładni. Stąd też wykładnia prawa nie stanowi ani okoliczności faktycznej, ani środka dowodowego w rozumieniu omawianego przepisu. Identyczne stanowisko dotyczy wyroków jakichkolwiek sądów czy trybunałów, w których dokonywana jest wykładnia prawa, nawet wtedy, kiedy wynika z nich odmienna interpretacja przepisów niż ta, jakiej dokonał sąd rozstrzygający sprawę objętą skargą o wznowienie postępowania. Skoro wykładnia dokonana w orzeczeniach przez sądy i trybunały dotycząca sfery prawa nie jest ani okolicznością faktyczną, ani środkiem dowodowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 r., II UKN 402/98, OSNAPIUS 1999 nr 24, poz. 805, gdzie stwierdza się, że wskazanie przez stronę, iż przepisy przyjęte za podstawę prawomocnego wyroku zostały następnie inaczej zinterpretowane w uchwale Sądu Najwyższego, nie uzasadnia wznowienia postępowania według art. 403 § 2 k.p.c. oraz postanowienie z dnia 22 października 2009 r., I UZ 64/09, LEX nr 560531), to tym bardziej takim środkiem dowodowym nie jest interpretacja przepisów prawa materialnego dokonana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w „broszurce informacyjnej”, ani „wprowadzenie tymi wyjaśnieniami skarżących w błąd”.

Z tych względów zasadnie Sąd drugiej instancji odrzucił skargi na mocy art. 410 § 1 k.p.c. jako nieopierające się na ustawowej podstawie wznowienia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na mocy art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. postanowił jak w sentencji.